

Η Διεθνής Επιτροπή απονέμει και το βραβείο «Νέες Θεατρικές Πραγματικότητες» για νέους πρωτοπόρους δημιουργούς στον τομέα του θεάτρου. Φέτος μ' αυτό το βραβείο τιμούνται η Σέρβα θεατρική συγγραφέας Μπιλιάνα Σρμπλιάνοβιτς και ο Λεττονός σκηνοθέτης Άλβις Χερμάνις.

Θεατρική πρωτεύουσα της Ευρώπης

ΓΙΑ ΤΕΣΣΕΡΙΣ μέρες (26-29 Απριλίου) η Θεσσαλονίκη πρόκειται να γίνει η θεατρική πρωτεύουσα της Ευρώπης. Η 11η απονομή του Ευρωπαϊκού Βραβείου Θεάτρου (European Theatre Prize), ενός βραβείου που θεωρείται αντάξιο του Νόμπελ στον τομέα του θεάτρου,

Η Θεσσαλονίκη φιλοξενεί κορυφαία ευρωπαϊκή θεατρική διοργάνωση

θα λάβει χώρα στην ελληνική συμπεριλαμβανομένης. Φέτος το Υπουργείο Πολιτισμού της Ελλάδας ανέλαβε τη διοργάνωση της απονομής και του τετραήμερου πλούσιου προγράμματος θεατρικών παραστάσεων, συμποσίων, διαλέξεων, κ.ά. Συνδιοργανωτής της σημαντικής εκδήλωσης, το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, μέλος της Ένωσης Θεάτρων της Ευρώπης.

Η Διεθνής Επιτροπή απένειμε το Ευρωπαϊκό Θεατρικό Βραβείο εξίσου σε δύο σκηνοθέτες, τον Καναδό Ρομπέρ Λεπάζ και το Γερμανό Πίτερ Ζάντεκ. Ο Λεπάζ, γεννημένος το 1957 στο Κεμπέκ, θεωρείται σήμερα ένας από τους πιο ενδιαφέ-

ροντες σκηνοθέτες του σύγχρονου θεάτρου. Στη δική του προσέγγισή η τέχνη του θεάτρου δε γνωρίζει όρια, στις παραστάσεις του η θεατρική δράση αναμειγνύεται με βιντεοπρωτοβόλες, ο λόγος, η μουσική και η χρήση νέας τεχνολογίας συνυπάρχουν δημιουργικά. Ο Πίτερ Ζάντεκ, στη διάρκεια της μακρόχρονης του πορείας (ξεκίνησε στην Αγγλία και για πάνω από σαράντα χρόνια εργάζεται στη Γερμανία) συνδυάζει την εις βάθος μελέτη των κειμένων και τη «νοηματική» σκηνοθεσία, δημιουργώντας δικά του οράματα και λατρεύοντας τον Σαίξπηρ, τον Ίψεν και τον Τσέχωφ ως δικό του Πάνθεον.

Παράλληλα η Διεθνής Επιτροπή απονέμει και το βραβείο «Νέες Θεατρικές Πραγματικότητες» για νέους πρωτοπόρους δημιουργούς στον τομέα του θεάτρου. Φέτος μ' αυτό το βραβείο τιμούνται η Σέρβα θεατρική συγγραφέας Μπιλιάνα Σρμπλιάνοβιτς και ο Λεττονός σκηνοθέτης Άλβις Χερμάνις.

Το πρόγραμμα της πρώτης μέρας του θεατρικού τετραήμερου εγκαινιάζεται με την πανηγυρική τελετή έναρξης που θα λάβει χώρα στο Βασιλικό Θέατρο. Ακολουθεί το Συ-

μπόσιο της Διεθνούς Ένωσης Κριτικών Θεάτρου με τον προκλητικό τίτλο «Βραβεία: ποιος τα χρειάζεται;»

Η περσινή, 10η απονομή του Ευρωπαϊκού Βραβείου Θεάτρου, θα μείνει αξέχαστη σ' όσους είχαν την τύχη να βρεθούν στο Τορίνο, χάρη στην παρουσία του μεγαλύτερου ζώντα θεατρικού συγγραφέα, Χάρολντ Πίντερ. Η γοητεία της προσωπικότητας του Πίντερ, η ηθική του στάση, το αισθητικό όραμα και η δύναμη της πειθούς έκαναν την ομιλία του βραβευμένου δημιουργού γεγονός στη ζωή των ακροατών του.

Η πόλη του Τορίνο φιλοξένησε το Φεβράριο του 2006 τη Χειμερινή Ολυμπιάδα. Έτσι οι εκπαιδευτικές απονομές του 10ου Ευρωπαϊκού Θεατρικού Βραβείου συνέπεσαν με το μεγαλόπνοο θεατρικό project της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας, τις πέντε παραστάσεις του μεγάλου Ιταλού σκηνοθέτη Luca Ronconi.

Η Θεσσαλονίκη παραλαμβάνει την ευρωπαϊκή θεατρική σκυτάλη. Προσβλέπουμε σε συναντήσεις και θεάματα μεγάλης θεατρικής αξίας.

Γιατί έπρεπε να ανεβαστεί αυτό το έργο;

> «Η τελετή» του Παύλου Μάτεσι από το ΘΟΚ

Η ΚΥΡΙΑ θέση αυτού του σημειώματος θα είναι ίδια μ' εκείνες των δύο άλλων (όλα αφιερωμένα στις παραγωγές του ΘΟΚ) και θα διατυπωθεί, φοβάμαι, με τρόπο ερωτηματικό και... άκομψο: Γιατί έπρεπε να ανεβαστεί αυτό το έργο; Στην αρχή της σεζόν η απορία αυτή αφορούσε το έργο του Μάριου Ποντίκα, αλλά εκεί την απάντηση τη βρήκα μόνη μου: για να δούμε ξανά τη μαστοριά των συντελεστών της παράστασης, έστω και με αφορμή του άγονου κειμένου. Για δεύτερη φορά το ίδιο ερώτημα γεννήθηκε μετά από τους «Ηθοποιούς» του Σκούρτη. Δεν βρήκα την απάντηση.

Τώρα μιλάμε για την «Τελετή» του Παύλου Μάτεσι. Πρόκειται για το συγγραφέα της «Μπτέρας του σκύλου», ενός από τα καλύτερα πεζά της σύγχρονης ελληνικής λογοτεχνίας. Πιστεύω όμως ότι στην «Τελετή» το ράπισμα στην κοινωνία δόθηκε άπαξ, σε μια πολύ συγκεκριμένη διασταύρωση παραμέτρων όπως ο χώρος, ο χρόνος, το έθνος, η τάξη, η γλώσσα, κ.τ.λ. Αντιλαμβάνομαι πόσο ηχηρό ακούστηκε αυτό το ράπισμα το 1966, πόσο καυστικό φάνηκε το χιούμορ σε συνδυασμό με το θέμα του θανάτου, με το κλίμα της πένθιμης τελετής. Πόσο άρεσαν τα παιχνίδια του Μάτεσι με τη γλώσσα, πόσο πρέπει να εκτιμήθηκε η ατμόσφαιρα του θεάτρου του παραλόγου.

Αν ο κοινωνικός στόχος διαφοροποιείται, τότε η σάτιρα αστοχεί. Η απεικονιζόμενη στο έργο πραγματικότητα δεν υπάρχει πια έξω από τα όρια του μονόπρακτου. Το κείμενο του Μάτεσι δεν διαθέτει την αναγκαία διαχρονικότητα που να επέτρεπε στη σατιρική του βολή να είναι εύστοχη και σήμερα.

Η παράσταση θα μπορούσε να βρει διέξοδο στην ενίσχυση του παράλογου στοιχείου. Δεν διαπιστώνω τέτοια πρόθεση στη σκη-

νοθεσία του Άγι Παϊκού. Αυτό που ενισχύεται είναι η υποκριτική ένταση. Υποψιάζομαι ότι οι αρετές του κειμένου που είχαν τη δυνατότητα να εντυπωσιάσουν και σήμερα χάνονται στην υποκριτική φασαρία. Οι ψηλές νότες, η λαχανιασμένη επανάληψη λέξεων, οι λιποθυμίες, η υπερβολή

που φαντάζει ως αυτοσκοπός μια και δεν -επαναλαμβάνω- πετυχαίνει στόχο, κουράζουν. Ίσως μόνο η Λένια Σορόκου γεμίζει την υπερβολική φόρμα με γνήσιο κωμικό περιεχόμενο. Αρκετά καλό το σκίτσο της Χριστιάνας Λάρκου. Τα αξιοσημείωτα της παράστασης -το σκηνικό του Εδουάρδου

Γεωργίου. Το εσωτερικό ενός φέρετρου - ιδού το δείγμα εκείνης της σωτήριας παράλογης οπτικής γωνίας που δε διακρίνεται στη σκηνοθεσία.

Η ενδυματολόγος Μαρίνα Νικολαΐδου κάνει γιορτή από μόνη της με τα πένθιμα συνολάκια.

ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

Σκηνοθεσία:
Άγις Παϊκος
Σκηνικά:
Εδουάρδος Γεωργίου
Κοστούμια:
Μαρίνα Νικολαΐδου
Φωτισμός:
Καρολίνα Σπύρου
Παίζουν:
Πόπη Αβραάμ, Μήδεια Χάννα, Έλενα Παπαδοπούλου, Λένια Σορόκου, Ανδρούλα Ηρακλέους, Αχιλλέας Γραμματικόπουλος, Ιωάννα Καμμένου, Χριστιάνα Λάρκου.